

Fédération Mondiale
des Anciens Combattants
World Veterans Federation

VETERAN

VOJNE ZA SLOVENIJO

5

Glasilo Združenja veteranov vojne za Slovenijo
junij 98

Izdajatelj:

Predsedstvo Združenja veteranov vojne za Slovenijo
 Rojčeva 16, p.p. 2780
 1001 Ljubljana
 Tel: 061-441-784
 fax: 061-442-688

UREDNIŠTVO:

Glavni in odgovorni urednik :

Renato ZORKO

p.p.109

8250 Brežice

tel./fax: 0608-67-845

mobitel: 041-683-312

Email: Renato.Zorko@guest.arnes.si

http://www.zvvs.si

Člani uredništva:

g. Drago BITENC

g. Srečko LISJAK

g. dr. Stane GRANDA

ga. Mjuša SEVER

Zunanji redni sodelavci:

Aforizmi: g. Franci ČEČ

Karikatura: g. Milan ALAŠEVIČ

Žiro račun:

50103-678-0098871

Devizni račun:

900-27620-1146602

NLB d.d., Trg Republike 2, 1000 Ljubljana

Cena izvoda:

200,00 SIT

1,20 ECU

Grafična priprava in tisk:

KVM-GRAFIKA, Ribnica

Na podlagi mnenja Urada vlade RS za informiranje številka 23/138-758/96-12 z dne 03.04.1996 je javno glasilo "Veteran vojne za Slovenijo" vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1344, proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

Prispevke za naslednjo številko Veterana pošljite na urednikov naslov. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili. Člani ZVVS lahko namesto imena in priimka navedejo svojo člansko evidenčno številko, če ne želijo biti imenovani. Prispevke nam obvezno pošljite na računalniških disketah 3,5" v urejevalniku besedil Word for Windows, ki vam jih bomo vrnil, vrnil pa bomo tudi fotografije za objavo.

VSEBINA:

Naslovna stran : g. Darko ERHART

S. Lisjak: Ob 5. letnici ZVVS 3

D. Bitenc: Zgodovina ZVVS - V. del 4

D. Bitenc: I. mednarodna konferenca o psiho-socialnih posledicah vojne in zaključki plenarnega zasedanja 6

S. Lisjak: Kriteriji za sprejem v prestopnikov iz JA v članstvo ZVVS 8

Pravilnik o priznanjih ZVVS 8

Simbolno veteransko dejanje 9

S. Križanec: Priznanje vojnega roka v delovno dobo .. 10

S. Granda: Praznično leto veteranov vojne za Slovenijo 11

J. Šavli: Slovenca - svetovljana 12

Veteranov dopisnik 13

T. Jan: Moje aktivno sodelovanje v osamosvojitveni vojni

L. Pajnič: Prešernov nagrajenec

M. Erhart: Ekskurzija

A. Jamnik: Srečanje zbiralcev vojaških starin

Literarni kotichek 16

Uredništvo nudi možnost oglaševanja in reklamiranja v glasilu VETERAN. Člani ZVVS - obrtniki, podjetniki imajo 20 % popusta.

Spoštovani veterani - dragi prijatelji, cenjeni gostje in predstavniki sredstev javnega obveščanja !

Zaokrožujemo leto uspešnega skupnega dela in peto leto izgrajevanja in uveljavljanja naše organizacije. Opravljeno delo je bilo pestro tako po vsebini kot obsegu. Zastavljene skupne cilje smo v glavnem realizirali, kajti v to realizacijo smo vnesli svoje znanje, možnosti in hotenja. Preteklo enoletno obdobje je bilo prepleteno z zadovoljstvom, uspehi pa tudi z razočaranji posameznikov, skupin in organizacije, vendar pa tudi z upanjem v boljši, uspešnejši in srečnejši jutri.

V tej organizaciji živimo in sodelujemo tisti, ki nas je združila usoda v preteklosti in ki imamo skupne, poštene in slovenskemu človeku predane cilje v sedanjosti, z željo po uspešni in ponosni bodočnosti.

Kljub različnim pritiskom, omalovaževanjem in poskusom zmanjševanja naših dosežkov smo in bomo ostali takšni kot smo bili v obdobju 1990 - 91, nevladni, nepolitični, nepridobitniški in neobremenjeni z preteklostjo, kakršna je že bila. Vsa slovenska preteklost, ki je v različnih obdobjih različno prikazovana in se je poskušala tudi prirejati, ostaja pač takšna kot je. Je naša slovenska in nas ni potrebno biti sram ne doma in ne v svetu.

Mi veterani vojne za samostojno Slovenijo smo ponosni na vsa naša dejanja v bližnji preteklosti, ja preteklosti - to naše obdobje je bilo pred sedmimi leti. To je obdobje v katerem smo prvič v vsej zgodovini slovenstva in tako velikem odstotku z dušo delovali za Slovenijo. Tedaj smo vedeli, da so sanje uresničljive, če zmoreš pogum da jim greš nasproti. Mi smo sanjam pogumno stopili nasproti, zato imamo sedaj prvič od Karantanije naprej svojo državo. Žal nam je ta naša država še vedno mačeha. Ne iščemo socialne podpore - iščemo in zahtevamo tisto, kar nam domovina - sedaj država dolguje, to pa je status in priznanje.

Država, ki ne spoštuje dosežkov in posledic, ne spoštuje in ščiti tistih, ki so dali vse svoje moči in sposobnosti za njeno obrambo, ne more imeti čistega obraza ne sedaj niti ga ne bo imela v prihodnosti. Potrebno se je zavedati in to je potrebno povedati, da so za zmago potrebna dejanja, za dejanja pa je potreben pogum.

V obdobju vojne za samostojno Slovenijo pa vsi niso imeli tega poguma. Nekateri so bili "skrivači", "turisti" in potem tudi "jesenski in zimski hrošči". Vsi omenjeni so poskušali in še poskušajo z vsemi mogočimi dejanji, natolcevanji in odkritimi napadi zmanjšati ugled nas veteranov - veteranov vojne za Slovenijo. Kljub temu, da nas žalostijo takšna dejanja, jih razumemo, saj vendar poskušajo oprati svojo slabo vest.

Moramo pa jim povedati, da če bežiš in se skrivaš lahko preživiš, ne moreš pa ubežati lastni vesti. Težko je živeti s tem kot pošten človek in še posebno kot vojak. Najlažje

je poveljevat lastna in zmanjševati dejanja drugih. Tudi stalne laži o dogodkih in posameznikih razumemo, ker je lagati drugemu človeško, vendar lagati samemu sebi pa je skrajno bedasto.

Kaj je vojna, kakšne so njene posledice in kaj so resnične veteranske potrebe in možnosti, nam je dobro znano. Zato smo in bomo vedno ponujali roko sodelovanja tistemu, ki spoštuje različno in samostojnost, katerega misli in dejanja so usmerjena izven političnih vplivov, ki svoj jaz izkazuje tudi z dejanji.

Nasilnih povezovanj in tutorstva ne sprejemamo, kajti iz prisiljenih porok nastajajo slabi zakoni in neminovni propad.

Dobro sodelovanje je lahko zgrajeno samo na zaupanju, spoštovanju in skupnem poštenemu ravnanju. Kot organizacija smo odprti za vse dobro misleče in želeče. Imamo še mnogo ustvarjalnih moči, ki jih želimo izrabiti v dobrobit domovine. Predvsem imam v mislih obrambo domovine. Potrebno se je zavedati, da so stvari, ki se jih ne da naučiti iz knjig - to je vojna. Šola in urjenje je samo delček - kamenček v mozaiku, ki ti bo pomagal pokončno delovati in morda tudi preživeti v morebitni vojni.

II.

Ko danes poskušam razumeti preteklo obdobje, se spominjam izjave veterana Nemskega Wernahta, ki je ob 50. obletnici konca II. svetovne vojne dejal, citiram:

"Najhujše za vojaka je to, da naredi vse kar je v njegovi moči za domovino potem pa ugotovi, da je bil cilj napačen".

Mi veterani vojne za samostojno Slovenijo smo naredili vse, kar je bilo v naši moči in za pravi cilj, zato država mora poskrbeti za to, da se veteran ne vpraša "ZAKAJ?". Zazrite se veteranu v oči in uzri boste razočaranje v odnosu do njega, morda pa tudi vprašanje "ZAKAJ SEM SE BORIL?" To pa ni v ponos državi in domovini.

Kljub doseganju dobremu sodelovanju s sorodnimi organizacijami v domovini se moram dotakniti nekaterih javnih izjav v zadnjem obdobju :

1. Izjave, ki odražajo nezadovoljstvo s statusom vojnih invalidov in svojcev padlih vojne za Slovenijo, ki naj bi imeli nek poseben status, so milo rečene sramotne. Mislim, da so primerjave med invalidi in svojci padlih katastrofa za medčloveške odnose, kajti tako eni kot drugi so izgubili tisto, kar jim nobena država ne bo mogla nikdar več povrniti. Kakršne koli primerjave so nevesne in jih kot združenje zavračamo.

2. Udeležencem NOB nismo nikoli oporekali njihovih zaslug v boju proti naci-fašizmu in nimamo nobenih namenov ne potreb, da bi to obdobje omalovaževali. Zato

pa imamo popolno in nedvoumno pravico zahtevati spoštovanje naših dosežkov, to pa je svobodna in samostojna Slovenija, to je zasluga veteranov in vseh tistih, ki so delovali v dobrobit Slovenije v letih 1990 - 91. Slovensko državo smo prvič v vsej zgodovini Slovenstva osvobodili in obranili mi, veterani vojne za Slovenijo skupaj s prebivalstvom in tako bo ostalo. Zato sprevračanje teh dejstev in prevzemanje zaslug odločno zavračamo.

3. Slovenska vojska je resnično začela nastajati v NOB, vendar je žal s koncem II. svetovne vojne izgubila svojo legitimnost. Slovenska vojska se je razvijala v sistemu TO, osamostalila v projektu MSNZ in nato kot TO R Slovenije razbila sarje in ideje JA o nepremagljivosti.

Pa bodi zadosti opisovanja preteklih odgodkov in njihovih posledic. Mi veterani, zbrani tukaj in širom Slovenije, se dobro zavedamo, da je vrednost zmagovalca v tem, kar je in ne v tem, kar drugi mislijo, da bi moral biti.

V naslednjem obdobju in letu nas čakajo pomembne naloge in obveznosti znotraj in zunaj našega Združenja. Te naloge postavljajo pred nas nove izzive in perspektive, pa tudi odrekovanja in žrtvovanja, vendar ne dvomim, da jih ne bi zmogli.

Dovolite mi, da jih v najkrajših obrisih opišem:

1. Preoblikovanje združenja v zvezo in s tem vzpostavitev pravne osebnosti sedanjih območnih odborov z vsemi prednostmi in slabostmi. Rok : oktober .

2. Sprememba določil Zakona o vojnih veteranih vezanih na starostno omejitev 50 let in priznanja obdobja MSNZ. Rok : december.

3. Dokončna ureditev sodelovanja z MORS in SV ter pravna rešitev oznak, uniform, odnosa do veteranov in skrbi za nadaljevanje bojnih izročil. Rok : november.

4. Oblikovati dokončno pobudo za postavitev spomenika SLOVENSKEMU VOJNEMU VETERANU kot simbolu vseh, ki so se v zgodovini bojevali za dobrobit slovenskega človeka. Rok : junij.

5. Zahtevati popravilo krivic za še vedno nepriznane dogodke in dejanja posameznikov iz obdobja priprav in same obrambne vojne za samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo ter dogovoriti način izvršitve. Rok : oktober.

6. Doseči zgodovinsko ovrednotenje obdobja osamosvajanja in priprav (obdobje MSNZ) ter same obrambne vojne v letu 1991. Rok: trajna naloga

III.

Zavedam se, da je pred nami še nešteto nalog na tukajšnjem ali drugačnem nivoju vendar mislim, da so našete naloge ključne za nadaljnje delovanje naše organizacije.

Predlagam vam, da me v nadaljevanju današnjega dela dopolnite in podprete te usmeritve v naše skupno dobro in dobro naše domovine Republike Slovenije.

Dovolite mi, da naj zaključim z mislijo:

Živeti je potrebno tako, da bodo tvoji otroci pomislili nate, ko bodo razmišljali o poštenosti, ljubezni in pokončnosti.

Hvala !

Ljubljana, 17.05.1998

Srečko LISJAK
predsednik ZVVS

ZVVS OD USTANOVITVE NAPREJ

V.DEL

Prvo, kar sem dolžan, je pisno opravičilo gospodu Zmagoslavju FLERINU, ki sem ga »prekrstil« v FERLINA, ko sem našteval novo izvoljene člane Komisije za statusna in kadrovska vprašanja Glavnega zbora ZVVS. Še enkrat moje opravičilo na Gorenjsko !

Spomladi leta 1998 so nas kmalu presenetili pretresi na obrambnem ministrstvu. Prva misel gre zagotovo dejstvu, da smo veterani vojne za Slovenijo, predvsem pa člani ZVVS, natanko leto dni pred sedaj že preteklimi dogodki opozarjali, da se stvari na obrambnem ministrstvu ne premaknejo z mrtve točke zaradi nekaj posameznikov iz tega resorja, ki ne samo, da niso naklonjeni veteranom vojne za Slovenijo, temveč so moteči tudi za nadaljnji razvoj obrambnega sistema kot takega.

Dobro začeti načelni dogovori s prejšnjim obrambnim ministrom so ostali nerealizirani. Tako je od vsega ZVVS pridobilo le pravico do uporabe prostora na Rožjevi ulici za nedoločen čas. Morda me bo kdò uspel prepričati, da v enem letu ni mogoče napisati spremembe podzakonskega akta o nošenju oznak in uniform, ki bi dovoljeval vojnim veteranom nositi našitke veteran. Gre za slabo uro dela za

poprečnega pravnika. V tem resorju pa so tako sami »pravni eksperti«, saj so nekateri zasedli najvišje položaje. Ali pa omogočiti dostop do arhiva MSNZ. Stvar enega telefonskega klica in nič več.

Na sliki: delegacija UHVDR, ki sta jo vodila glavni tajnik g. Valentino Rajkovič in posebni odposlanec predsednika generala Đura Dečaka, brigadir dr. Branko Bošnjak na Glavnem zboru 17.5.98.

Je bilo tako težko preleteti nekaj tinte na papir, da bi se uredilo vprašanje spominskih znakov za bojne akcije ter tistim nekaj posameznikom z vložitvijo spremembe Zakona o odlikovanjih dati medaljam Manevrske strukture narodne zaščite njihovo pravo vrednost ter legalizirati ter podeliti manjkajoče znake MSNZ? Seveda ne, samo potem ne bi »blesteli« biferjerji, ki se predstavljajo kot slovenski Napoleoni, Bicmarcki, Nelsoni in vsa ostala velevojaška pamet, ki se napahuje na področju obrambnega resorja. Pa ni samo to vzrok, saj dejansko v Slovenski vojski napredujejo in zasedajo mesta, kjer se odloča v večji meri tisti, ki imajo izobrazbo Jugoslovanske armade. Nekateri sploh niso sodelovali v obrambi države, ki ji sedaj »služijo«. Prav tako vojni veterani, kolikor jih je še ostalo po čistkah na obrambnem ministrstvu, niso v enakopravnem položaju glede upokojitve glede na tiste, ki so pravočasno prestopili na stran TO iz JA. Vsi bivši »armadniki« so imeli v vojaški službi priznano beneficirano delovno dobo, večina vojnih veteranov iz zadnje vojne pa izhaja iz Teritorialne obrambe, ki tega statusa svojim zaposlenim ni omogočala. In še bi se dalo naštevati. Sprememb Zakona o obrambi pa ni in ni...

To pa so že vprašanja, ki posegajo v srž same nacionalne varnosti Republike Slovenije kot tudi prihodnosti na tem področju. Kako je mogoče od mladih pričakovati, da bodo vzpostavili domoljuben odnos do svoje države, ko pa lahko pred očmi vidijo, kako se pometa s tistimi, ki so to državo obranili?

In to vprašanje ni več tako nedolžno, kot bi sicer lahko nekdo pojmoval stalno negotovanje ZVVS glede nemožnega odnosa tako države kot politike do vojnih veteranov iz let 1990 in 1991. Vse pogostejša so vprašanja naših članov: »ZAKAJ SEM SE BORIL, ZAKAJ SEM TVEGAL SVOJO GLAVO IN IZPOSTAVLJAL SVOJO DRUŽINO, ZAKAJ SEM UBIJAL, ZA KOGA SEM TO POČEL?!«

V kolikor bi se vsaj delno upoštevala naša pravočasno izrečena mnenja, zagotovo ne bi vesoljni slovenski javnosti resnice o vojni za Slovenijo prodajali tisti oficirji JA, ki sploh niso prestopili na stran TO, ko jih je ta potrebovala. Zaradi žaljivega poskusa v javnosti obdolžiti za porazno stanje v Slovenski vojski veterane iz vojne za Slovenijo, se je sestalo Predsedstvo ZVVS na izredni seji ter odločno zavrnilo tovrstne poskuse.

Ob pisanju tega prispevka v Poročevalcu še vedno ni objavljeno besedilo sprememb in dopolnitev Zakona o vojnih veteranih za drugo branje v Državnem zboru, čeprav je bil predlog vložen konec meseca marca 1997! Po zagotovitvi predsednika Državnega zbora Republike Slovenije na Glavnem zboru ZVVS 17.05.1998 naj bi se to zgodilo v tem tednu, nato pa bo zadeva uvrščena na eno od prihodnjih sej.

Nekaj pa se je bistveno spremenilo in to je povečan delež v državnem proračunu. Na tem mestu poudarjam, da gre zahvala tako Slovenski ljudski stranki kot tudi Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da je za delovanje

ZVVS v državnem proračunu za leto 1998 namenjeno še enkrat več sredstev, kot v letu 1997, skupaj nekaj nad SIT 45 MIO (Zaprosili smo za SIT 110 MIO). Seveda je sredstev za vse potrebe premalo, vendar pa smo na tem področju dosegli enega večjih uspehov.

Predsedstvo ZVVS se je pred sklicem Glavnega zbora sestalo na 2. seji ter na podlagi predlogov pokrajinskih oziroma območnih odborov podelilo naslednja priznanja:

Na sliki: dr. Janez Podobnik v družbi delegacije UHVDR in predsednika ZVVS Srečka Lisjaka in GS Draga Bitenca.

Srebrno plaketo ZVVS sta prejela:

1. ZDRUŽENJE SLOVENSКИH ČASTNIKOV TRBOVLJE
2. Gospod BOGDAN BAROVIČ - pokrajinski odbor ZVVS Zasavje

Bronasto plaketo ZVVS so prejeli:

1. Gospod ALOJZ KOVŠČA - Pokrajinski odbor ZVVS Ljubljana
2. Gospod STANISLAV POHAR - Območni odbor ZVVS Kočevje
3. Gospod ROK STERNISA - Pokrajinski odbor ZVVS Zasavje

Predsedstvo je obravnavalo gradivo za Glavni zbor, predvsem pa je bila pomembna vsebina reorganizacija ZVVS v zvezo. Predsedstvo je sprejelo Pravilnik o priznanjih ter Kriterije o sprejemu v članstvo ZVVS prestopnikov iz JA. Oba dokumenta sta objavljena v tem glasilu.

Glavni zbor, ki je potekal na 8. obletnico pričetka Manevrske strukture narodne zaščite, je poskrbel za prijetno presenečenje. Tokrat sta se kot častna člana ZVVS udeležila Glavnega zbora gospod Igor Bavčar in gospod Janez Janša. Poleg podpredsednika ZVVS gospoda Antona Krkoviča pa je sedel njegov vojni tovariš iz takratne specialne enote milice gospod Vinko Beznik. Pogled, da se človeku orosijo oči.

Začetek Glavnega zbora je bil tudi nekaj posebnega, saj se je pričel z simbolnim veteranskim dejanjem, ki sta ga izvedla gospod Srečko Lisjak, predsednik ZVVS ter gos-

pod Dominik Grmek, predsednik Območnega odbora ZVVS Domžale. Pred pričetkom so si lahko člani Glavnega zbora ogledali umetniško razstavo slik in kipa našega člana iz Domžal, gospoda Darka Erharta.

Glavni zbor je pozdravil predsednik Državnega zbora gospod Janez Podobnik dr.med., ki je članom poleg čestitke k obletnici pričetka MSNZ pojasnil predviden časovnik za sprejem sprememb in dopolnitev Zakona o vojnih veteranih.

Člane sta v imenu številne delegacije Udruge hrvatskih veterana domovinskega rata pozdravila glavni tajnik gospod Valentino Rajković ter posebni odposlanec predsednika generala Đura Dečaka, brigadir dr. Branko Bošnjak. Ob tej priliki sta predsedniku ZVVS gospodu Srečko

Lisjaku izročila najvišje priznanje UHVDR za izredno tvorno sodelovanje z ZVVS tako na bilateralnem kot tudi mednarodnem področju v okviru Svetovne veteranske federacije.

Glavni zbor je sprejel poročilo o delu predsedstva za leto 1997, zaključni račun za leto 1997, načrt dela za leto 1998 ter finančni načrt s popravki za leto 1998. Prav tako je bil sprejet sklep, da Glavni zbor zavezuje predsedstvo ZVVS, pokrajinske in območne odbore, da v skladu s predpisi izvedejo vse potrebno za ustanovitev Zveze veteranov vojne za Slovenijo, katere ustanovni zbor bo 26.10.1998.

Drago BITENC dipl.iur.
gen. sekretar ZVVS
(se nadaljuje)

PRVA MEDNARODNA KONFERENCA O PSIHO-SOCIALNIH POSLEDICAH VOJNE

V Dubrovniku na Hrvaškem je od 26.04. do 30.04.1998 pod okriljem Svetovne veteranske federacije potekala prva mednarodna konferenca o psihosocialnih posledicah vojne, ki sva se je udeležila predsednik ZVVS g. Srečko Lisjak in spodaj podpisani. Zaključki s te konference so

Kur zeleni postajamo, ko beremo Belo knjigo s črno vsebino.

navedeni v nadaljevanju, zato naj samo na kratko obrazložim potrebnost in pomembnost delovanja naše organizacije na tem področju. Prvotno naj izrečem vse priznanje kolegom iz Združenja hrvaških veteranov domovinske vojne, ki je konferenco pripravilo zelo dobro tako v organizacijskem kot tudi vsebinskem pogledu. Predsednik UHVDR, gospod generalpolkovnik Đuro Dečak, ki je predsedoval organizacijskemu komiteju, je s svojo ekipo uspel povabiti k sodelovanju eminentne strokovnjake s celega sveta. Vsebinsko je prav »domača« veteranska organizacija s strokovno ekipo pod vodstvom podpredsednika dr. Hermana Vukušića pripravila strokovno analizo o PTSM - posttraumatskih stresnih motnjah, angleško imenovano PTSD - (Posttraumatic stress disorder) med udeleženkami in udeleženci domovinske vojne, ki se je šele dobro končala.

Iz hrvaške analize je razvidno, da je po izvedenih diagnostičnih postopkih (DSM IV in kriteriji WHO) od 3504 obravnavanih posameznikov pri 16,6 % ugotovljen nesporen obstoj PTSM, pri nadaljnjih 10,4 % pa so bili ugotovljeni simptomi PTSM. Analiza se je izvajala po preteku dveh let od dogodkov (udeležba v vojni, izguba svojcev v vojni...). Torej, slaba tretjina obravnavane populacije je

utrpela zaznavne psihične posledice vojne. Statistične podatke je vedno mogoče interpretirati na več načinov, vendar ta vzorec sledi zakonitostim PTSM, saj so do podobnih ugotovitev prišli pri svojih analizah tudi strokovnjaki iz drugih držav. Posebej je pomembno, da se PTSM pojavljajo tudi po 10 letih od dogodkov, odvisno od psihičnega stanja posameznika ter intenzitete in vrste

Na sliki: Predsednik ZVVS Srečko Lisjak in GS Drago Bitenc v družbi s predsednikom UHVDR generalom Đurom Dečkom 28.04.98.

stresnega dogodka, kateremu je bil izpostavljen.

Pri posttraumatskih stresnih motnjah ne gre za bolezen, ki bi bila nalezljiva in bi za njo oboleli vsi, ki so imeli karkoli opraviti z vojno. Gre za individualno psihološko bolezen, ki ne bi nastopila, v kolikor posameznik ne bi bil izpostavljen posebno hudim stresnim situacijam, ki jih prinaša vojna. Ljudje, ki trpijo zaradi PTSM, so predvsem vojni veterani, vojni invalidi, vojvci v njihovih družinah, žrtve vojnega nasilja in begunci. Stroka pozna začasen obstoj posttraumatskih stresnih motenj, ki minijo ter kronične posttraumatske stresne motnje, ki dejansko pomenijo trajno osebnostno spremenjenost.

Kateri so najbolj tipični simptomi (zunanji razpoznavni znaki) obstoja PTSM ?

Posameznik, ki boluje za t.i. sindromom PTSM, predvsem ponavljajoče podoživlja travmo s prisilnimi spomini na negativne (stresne) dogodke iz vojne, podoživlja strah, muči ga nespečnost in tlačijo ga nočne more. Postaja asocialen, nekomunikativen, otopen. Predvsem se izogiba kakršnikoli asociativnih dogodkov (npr. vojni filmi, pogovori o vojni, fotografije), ki bi lahko ponovno obudile aktivno podoživljanje stresnih situacij. Okolica lahko to dogajanje zazna kot izbruhe paranoičnega strahu, agresivnosti ter depresivnosti. Refleksno se mnogi skušajo tem traumam vsaj začasno izogniti s pitjem alkohola ali uživanjem drog. To zavedo še bolj zakomplicira, saj so bolezni odvisnosti hude že same po sebi. Posledica depresivnih stanj pa je povečana nagnjenost k samomoru.

Mnogo držav v svojih nacionalnih predpisih predvideva pri obstoju »kroničnega« PTSM poleg specialističnih zdravstvenih terapij tudi invalidsko upokojitve. Kako pa je to vprašanje pravno rešeno v Republiki Sloveniji ? Predpisi, ki delno urejajo opisovani problem so Ustava Republike Slovenije, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kot splošni predpis, Zakon o vojnih invalidih kot specialni predpis ter Pravilnik o ugotavljanju vojne invalidnosti kot podzakonski predpis. Pravice se v sistemu invalidskega zavarovanja priznavajo glede na priznan oziroma ugotovljen odstotek invalidnosti, delovno zmožnost ter pokojninsko dobo. Vojni invalid postane tista oseba, pri kateri je ugotovljeno najmanj 20 % invalidnosti zaradi vojnih ter vojaških dogodkov. Zakon o vojnih invalidih določa 10 kategorij (razpon od 20-100%). Pravilnik o ugotavljanju vojne invalidnosti pa določa, da je mogoče glede PTSM priznati od 30-50% invalidnosti, kar pomeni avtomatično razvrstitev od VII.-IX. kategorije vojnih invalidov. Kaj to v praksi pomeni ?

Tudi sodobne vojske, katerih udarna moč so tanki in letala, dajejo večjo pozornost krogličnim ležajem kot loalescom v glavi.

Predvsem manj oziroma nič pravic tako glede materialnih pravic, boljših zdravstvenih uslug kot tudi invalidske

upokojitve, torej brezposelnost ali pa životarjenje v nadlogo vsem na nekem fiktivnem delovnem mestu. Cilj našega Združenja mora biti, da se spreminjajo predpisi tako, da bo vsem tistim, pri katerih bo ugotovljen obstoj PTSM, zagotovili ustrezne brezplačne zdravstveni tretman ter zagotovi polno invalidsko upokojitve. Naloga sploh ni enostavna, saj celo zdravstvena stroka obravnava vojno za Slovenijo kot »izredne razmere«. Če dodamo še stalno ponavljajoče vojne o 10 dnevni operetni vojni ter »zgodovinske resnice« o tem, da je Slovenija postala samostojna že zdravaj pred letom 1991, je težavnostna stopnja te naloge jasna. V zadržem času je bilo celo v TV prenosu iz parlamenta in neki vroči diskusiji slišati, da je neka oseba v svojstvu izvoljenega predstavnika ljudstva v žaljivem tonu pošiljala veterana vojne za Slovenijo na psihoanalizo. Nad tem se je mogoče zamisliti, saj gre verjetno ne samo za popolno nepoznavanje tega problema ampak jasen indic, da se resni in odgovorni ljudje ne bi lotevali svojih političnih naspotnikov s tako vulgarnimi prijemi ter se posredno norčevali iz duševnih stisk ljudi, ki bodo zaradi samostojne in neodvisne Republike Slovenije trpeli vse življenje. Zakaj se celo v parlamentu poskuša ustvarjati družbena klima, ki sodelovanje v pripravah ali v vojni za Slovenijo ne jemlje kot pozitivno vrednoto, temveč kot hvalisanje ter postopaštvo resničnih akterjev?

Za argumentirano strokovno razpravo glede na postavljene cilje so potrebne strokovne analize in to smo že zahtevali na Svetu Vlade Republike Slovenije za socialno varnost. Želeli bi strokovne odgovore na mnoga vprašanja. Eno od takih se glasi: Kaj je v svoji duševnosti čutil vpoklicani rezervist TO ali rezervni miličnik 27. junija 1991, ko so mu na mobilizacijskem zbirališču ob podelitvi orožja in ostrega streliva na kratko povedali, da bo morda čez pet minut moral braniti večraj razglašeno samostojnost ter odvzeti življenje morebitnemu znancu, s katerim je služil bivšo JLA? In kako se počuti ta isti posameznik danes, ko je takrat sprejel osebno odločitev, da bo za pravkar rojeno DOMOVINO storil prav vse, sedaj pa bi ga moralo biti sram, da je sodeloval v 10 dnevni operetni, nekrvavi, prekratki, fiktivni, nepotrebnosti in ne vem kakšni še vse vojni za prvič samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo v letu 1991?

In zakaj je tudi reševanje teh problemov poslanstvo našega Združenja? Prepričan sem, da je to naša moralna dolžnost do vseh tistih, ki smo jih v letu 1990 in 1991 izpostavljali stresnim situacijam in zato, ker država očitno tega sama od sebe ni pripravljena v zadostni meri storiti.

Žal, na tem področju zaostajamo za kolegi iz Hrvaške, zato tudi s tega mesta poziv vsem strokovnjakom psihologije, psihiatrije ter socialnega področja, naj nam pomagajo, da bo taka analiza tudi izvedena !

Drago BITENC, dipl.aur.
gen.sekretar ZVVS

KRITERIJI ZA SPREJEM V ČLANSTVO PRESTOPNIKOV IZ JUGOSLOVANSKE ARMADE

Na podlagi druge alineje drugega odstavka 16. člena v zvezi z zadnjim odstavkom 6. člena Statuta Združenja veteranov vojne za Slovenijo je Predsedstvo ZVVS na svoji 2. seji dne 08.05.1998 sprejelo

KRITERIJE ZA SPREJEM V ČLANSTVO PRESTOPNIKOV IZ JUGOSLOVANSKE ARMADE

1. Državljan Republike Slovenije, ki območnemu odboru k prijavitni za sprejem v članstvo ZVVS priloži kopijo izkaznice vojnega veterana in je ta status pridobil zaradi aktivnosti v letih 1990 in 1991, izpolnjuje pogoje za sprejem.

V primeru, da območni odbor razpolaga s podatki, ki kažejo na to, da je bil veteranski status pri upravni enoti pridobljen na podlagi bodisi pričanja oziroma posledica kaznivega dejanja s strani uradnih oseb (izdaja lažnega potrdila s strani vojaškega poveljstva, narodne zaščite,...), je območni odbor dolžan pri pristojni upravni enoti, ki je tak status podelila, prijeti postopek za razveljavitev veteranskega statusa. V kolikor Upravna enota v dokončnem postopku ne razveljavi svoje odločitve, je območni odbor takega prosilca dolžan sprejeti v članstvo.

2. V ugotavljanju resničnosti navedb v prošnji za sprejem se kot priloge upoštevajo predvsem izdaja potrdila pristojne enote oziroma organa, vpis udeležbe v vojni v vojaški knjižici kakor tudi navedbe prič. V primeru, opisanem v prvi točki teh kriterijev, je območni organ dolžan preveriti verodostojnost izdanih potrdil oziroma listin. V kolikor po uradni izvedenem postopku potrdila ostajajo v veljavi, je območni organ dolžan takega prosilca sprejeti v članstvo.

3. Kadar območni odbor ugotovi za nazaj, da je že sprejeti član ob sprejemu v prijavitni navajal lažne podatke, zaradi katerih drugače ne bi mogel izpolnjevati pogojev za

članstvo, pozove člana in mu predlaga, da prostovoljno izstopi iz članstva ter vrne člansko izkaznico. V kolikor član tega ne želi storiti, območni odbor sproži postopek pred pristojnim častnim razsodiščem s predlogom, da se izreče ukrep izključitve.

4. Pogoje za sprejem v članstvo ZVVS izpolnjujejo tisti prestopniki iz Jugoslovanske armade, ki so na poziv Predsedstva RS pravočasno prestopili na stran TO - najkasneje do 18.07.1991 in od 17.05.1990 niso z nobeno svojo aktivnostjo sodelovali v pripravah na agresijo oziroma v samih operativnih akcijah JA in so takoj po prestopu AKTIVNO nadaljevali v bojnih enotah oziroma poveljstvih TO na podlagi ukaza ali odredbe.

Kdor ni prestopil iz JA po nalogu organov Republike Slovenije (varnostno - obveščevalna dejavnost), mora to dejstvo izkazati s pisnim potrdilom državnega organa. V primeru, da območni odbor zazna dejstvo, da je veteranski status pridobila oseba, ki ni pravočasno prestopila iz JA oziroma je dejansko delovala zoper osamosvojitve in sodelovala v agresiji, je dolžan postopati, kot je navedeno za primere v točki 1. in 2.

5. člana ZVVS, ki je vede potrdil lažne navedbe prosilcu, je območni odbor dolžan predlagati v postopek pristojnemu častnemu razsodišču s predlogom za izključitev.

Srečko LISJAK
predsednik ZVVS

PRAVILNIK O PRIZNANJIH ZDRUŽENJA VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO

Predsedstvo Združenja veteranov vojne za Slovenijo je na podlagi tretje alineje prvega odstavka 16. člena in drugega odstavka 20. člena Statuta ZVVS na svoji 2. seji dne 08.05.1998 sprejelo

PRAVILNIK O PRIZNANJIH ZDRUŽENJA VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO

1. člen

S tem Pravilnikom se določa vrsta in oblika priznanj ter spominskega znaka Združenja veteranov vojne za Slovenijo ter pogoji in pristojnosti za njihovo podeljevanje.

2. člen

Predsedstvo Združenja veteranov vojne za Slovenijo

podeljuje bronaste, srebrne in zlate plakete kot priznanja članom ZVVS, posameznikom in organizacijam za njihov prispevek pri delovanju ZVVS od njegove ustanovitve naprej.

Ob priložnostnih srečanjih s posamezniki in organizacijami doma in v tujini se lahko podeli spominski znak ZVVS.

3. člen

Plakete so po obliki enake znaku ZVVS, ki je okrogle oblike, v sredini se nahajata dve roki, njun podaljšek se

končuje v znaku Triglava, ki je rumene barve, v ozadju sta dve prekrizani puški rumene barve. Znak je obkrožen z lipovimi listi zelene barve. Roki se dvigujeta iz pravokotnega podstavka rdeče barve, v katerem je napis ZVVS v zlati barvi.

Premer plakete je 6 cm, nameščena je v škatli zelene barve, pod plaketo je ploščica v barvi podeljene plakete velikosti 7 x 3 cm z graviranim imenom in priimkom prejemnika, namenom in datumom podelitve.

Zlata plaketa je pozlačena, srebrna plaketa je posrebrena, bronasta pa je pokakrena.

Spominski znak je pozlačen znak ZVVS na lesenem reliefu Republike Slovenije z napisom Slovenija

4. člen

Plakete podeljuje predsedstvo ZVVS praviloma po predhodnem mnenju Komisije za kadrovska in statusna vprašanja za:

- dolgoletno, aktivno in uspešno delo v okviru organov Združenja na vseh nivojih organiziranosti,
- izjemen prispevek pri izgrajevanju in krepitvi vloge ZVVS v družbi,
- uspešno sodelovanje in dajanje pomoči ZVVS,
- uspešno sodelovanje s sorodnimi organizacijami in društvi doma in v tujini.

Upoštevač prejšnji odstavek tega člena se letno praviloma podeli 1-2 zlati plaketi za izjemen prispevek posameznika ali organizacije, ki ima pomen za celotno Združenje, 1-2 srebrni plaketi za izjemen prispevek posameznika ali organizacije, ki ima poseben pomen za določeno pokrajino in 1-2 bronasti plaketi za izjemen prispevek posameznika ali organizacije, ki ima poseben pomen za določeno območje.

5. člen

O podelitvi plaket odloča predsedstvo ZVVS praviloma enkrat letno pred rednim Glavnim zborom. Predloge s pisno obrazložitvijo so dolžni predsedniki območnih in pokrajinskih odborov dostaviti Komisiji za kadrovska in statusna vprašanja najkasneje do konca meseca marca tekočega leta.

Komisija za kadrovska in statusna vprašanja obravnava in poda mnenje samo o tistih predlogih za podelitev plaket članom ZVVS, za katere je predhodno ugotovila, da so poravnali članarino za tekoče leto oziroma so plačila članarine oproščeni.

Zlate plakete podeli predsednik ali eden od podpredsednikov Združenja na Glavnem zboru.

Srebrne in bronaste plakete podelijo predsedniki ali namestniki predsednikov pokrajinskih oziroma območnih odborov ob svečanih priložnostih tekom koledarskega leta, v katerem je predsedstvo ZVVS o podelitvi odločilo.

6. člen

Za izdelavo plaket in spominskih znakov ter vodenje evidence podeljenih plaket je odgovoren generalni sekretar Združenja.

7. člen

S sprejetjem tega Pravilnika preneha veljati Pravilnik o priznanjih ZVVS, ki je bil sprejet na 7. seji predsedstva ZVVS dne 12.05.1995.

Številka: ZVVS-90/98

Datum: 08.05.1998

Srečko LISJAK
predsednik ZVVS

SIMBOLNO VETERANSKO DEJANJE

miru - svobode - neuklonljivosti - zmage (MSNZ) ponosa - spomina - opomina (PSO)

Na vsakem večjem ali pomembnejšem srečanju veteranov se izvede SIMBOLNO VETERANSKO DEJANJE: MSNZ - PSO.

Organizator srečanja pravočasno predvidi vodjo in izvajalca simbolnega dejanja. Vodja simbolnega dejanja je "najstarejši" po funkciji, zaslugah, letih ali činu - to je častna dolžnost.

Za to dejanje je treba pravočasno, pred začetkom srečanja pripraviti:

1. Miza (masivnejša) s štirimi nogami mora stati ločeno od drugega omizja, vendar tako, da jo vsi vidijo; če srečanje poteka v dvorani, je miza na eni strani odra.
2. Miza mora biti pokrita z belim prtom, na njej morajo biti:
 - rdeč nagelj,
 - vaza s čisto vodo,
 - manjša posoda s soljo,
 - krožnik,
 - vejica pelina,
 - bodalo,
 - kamen s Triglava,
 - kozarec rdečega vina.

3. Poleg mize mora stati prazen stol.

4. Oseba, ki je izvajalec dejanja, mora biti v uniformi in imeti bele rokavice.

Vodja (organizator) srečanja pozdravi navzoče in povabi vodjo simbolnega dejanja, da opravi spominsko dejanje MSNZ - PSO. Vodja vstane; če je v dvorani, stopi na oder, izvajalec dejanja pa hkrati stopi k mizi nasproti praznega stola.

Vodja simbolnega dejanja začne brati predpisan protokol:

- *Tu je simbolno veteransko dejanje miru - svobode - neuklonljivosti - zmage - ponosa - spomina - opomina.*

- *Vstanite, prosim.*

- *Ali smo tukaj zato, ker nas družijo ljubezen do doma, družine in domovine;*

ker spoštujemo hrabrost, poštenost, čast in resnico;

ker želimo in delamo in dobro naše domovine Republike Slovenije?

Vsi odgovorijo: SMO.

- *Ta miza s štirimi nogami je simbol trdnosti in dokončne upetosti Slovenije v zemljevid Evrope in sveta.*

- *Prazen stol je simbol veteranov vojne za Slovenijo, ki jih ni več med nami. Spomnite se jih in prisluhnite bitju svojega srca, ki naj utripa v tem trenutku za njih, ki jih več ni. Naj bodo večno v našem spominu!*

- *Bel prt na mizi je simbol čistosti in neomadeževanosti naših misli ter dejavj.*

- *Ta kamen z našega očaka Triglava je simbol naše trdne odločnosti, da na tem slovenskem prostoru obstanemo.*

(Po izgovorjenih besedah TA KAMEN izvajalec protokola dvigne kamen in ga z obema rokama drži pred telesom tako, da so komolci ob telesu, podlakt pa tvori pravi kot s telesom. Po končanem stavku izvajalec z obema rokama odloži kamen na mizo.)

- *Rdeč nagelj je simbol spomina na vse tiste, ki so v vsej zgodovini prelili kri za slovensko domovino, vaza čiste vode pa je simbol solza njihovih najdražjih.*

(Ko vodja protokola izgovori besedi RDEČ NAGELJ, izvajalec z desno roko dvigne nagelj in ga drži pred telesom tako, da podlakt tvori pravi kot s telesom.)

Ko vodja izgovori besedo VAZA, izvajalec z levico dvigne vazo z vodo in jo drži pred telesom tako, da podlakt tvori pravi kot s telesom. Po zadnji izgovorjeni besedi v stavku izvajalec postavi nagelj v vazo in nato vazo z obema rokama na mizo.)

- *Ščepec soli in vejica pelina sta simbola bolečine in grenkobe družin padlih.*

(Ko vodja izgovori besedo ŠČEPEC, izvajalec s prsti desne roke prime ščepec soli in ga odloži na krožnik. Po izgovorjenih besedah VEJICA PELINA izvajalec dvigne vejico pelina in jo položi na krožnik.)

- *Bodalo je simbol boja, poguma, hrabrosti in zvestobe tistih, ki so se bojevali za samostojno Slovenijo.*

(Ko vodja izgovori besedo BODALO, izvajalec z levico dvigne bodalo in ga drži tako da je ročaj obrnjen v desno, podlakt pa tvori pravi kot s telesom. Z desno roko odločno izvleče bodalo in ga položi čez krožnik.)

- *Kozarec rdečega vina je simbol spomina na vse, ki so se bojevali za Slovenijo, zato:*

- *prva zdravica naj velja vsem, ki so padli, umrli in prelili kri za domovino, za solze njihovih otrok, žena, mater in očetov,*

- *druga zdravilca naj velja vsem, ki so v vsej zgodovini delovali v dobro slovenstva,*

- *tretja zdravica naj velja vsem tukaj zbranim.*

(Ko vodja izgovori besedo KOZAREC, izvajalec z desnico prime kozarec in ga drži pred telesom tako, da je komolec ob telesu, podlakt pa tvori pravi kot s telesom. Po prvih dveh zdravicah izvajalec odpije požirek vina. Po tretji zdravici izvajalec z dvigom kozarca do višine oči nazdravi navzočim in odpije požirek vina, preostanek vina s kozarcem pa postavi na mizo.)

- *Ostanek vina je žarek upanja veteranov, da nam bosta čas in prostor vendarte dala vsaj del topline in priznanja za naša dejanja, dosežke in posledice.*

- *Sedite, prosim.*

Po končanem spominskem dejanju se vodja in izvajalec spominskega dejanja vrmeta na svoji mesti in sedeta. Vodja (organizator) srečanja po končanem spominskem dejanju nadaljuje predvideni potek srečanja.

PRIZNANJE VOJNEGA ROKA V DELOVNO DOBO

V letih, odkar živimo v samostojni in demokratični Sloveniji, sem v dnevnem časopisju večkrat objavil članek z enakim naslovom in približno več ali manj enako vsebino, katerega objavljam tudi tokrat.

V člankih sem se zavzemal za priznanje vojnega roka v

delovno dobo. Toda nisem pisal samo v časopise, pisal sem tudi političnim strankam in nekaterim posameznikom, da bi v svoj program strank uvrstili tudi priznanje vojnega roka v delovno dobo. Vendar sem bil razočaran, dobil sem namreč vtis, da naši politiki niso kaj dosti služili

domovini in narodu. Res pa je, da mi je ta isti narod z nekaj sto telefonskimi klici in ogromno pošte izrazil primerno mero podpore in čestitke za omerjeni predlog ter izrazil vročo željo, da začrtano pot nadaljujem. In to pot in ta predlog mislim nadaljevati prav v Združenju veteranov vojne za Slovenijo. Globoko sem prepričan, da bomo z združenimi močmi uspeli in da bo v Sloveniji za slovenskega vojaka prišel čas, ko bo njegov vojni rok priznan v delovno dobo ravno tako, kot ga imajo priznanega vojaki širom Evrope h kateri spadamo tudi mi. V nekaterih državah pa je vojni rok celo bonificiran. Zavoljo dejstva, da se približujemo Evropski uniji in da se v veliki meri že primerjamo z njimi, bo potrebno tudi na tem področju narediti korak naprej.

Vsi moški, ki smo že služili v JLA smo izgubili 15-24 dragocenih mesecev, od katerih milo rečeno nimaš popolnoma nič, razen takšne ali drugačne spomine, to pa je tudi skoraj vse. Tisti fantje, ki pa so se spretno izognili služenju vojaškega roka, so si po raznih »vezah« in »vezicah« pridobili v času naborov zdravniško spričevalo o »težkih in neozdravljivih boleznih«. Ti gospodje se nam danes smejejo, saj imajo toliko več delovne dobe, ki smo jo mi preživel v JLA. Nikoli jim ni bilo potrebno na »orožne vaje«, nekateri od njih pa se imajo celo za narodne heroje iz leta '91. In od te iste vojske, v kateri smo izgubili dragocene mesece, smo bili kot vojaki tudi večkrat grobo ponižani in nenazadnje tudi napadeni. Da bi prišlo do priznanja vojnega roka v delovno dobo ni več argumentov niti jih ni

potrebno naštevati. Seveda se popolnoma strinjam in dobro zavedam, da obstaja zakonska možnost, da lahko čas služenja vojnega roka kupiš in ti ga štejejo v delovno dobo, toda, ali je to normalno - do nas, ki smo služili narodu pošteno?

Do neke mere je človek globoko razočaran, ko mora praktično dočakati »Abrahama« (nekateri ga žal ne), da boš lahko koristil tiste pravice in ugodnosti, ki jih je Združenje veteranov vojne za Slovenijo s težavo izborilo v Državnem zboru; tisti gospodje, ki o tem odločajo, so pa v veliki meri deležni vseh mogočih bonitet in privilegijev. Iz tega sledi, da se v Sloveniji »splacha« prijeti za puško šele takrat, ko dopolniš petdeseto pomlad!

Glede na dejstvo, da smo v Združenju veteranov vojne za Slovenijo resni ljudje, ki ljubimo svojo domovino, se bomo tako, kot piše v 5. členu Statuta ZVVS, na demokratičen in dostojanstven način zavzemali za svoje interese in pravice pri državnih organih Republike Slovenije. Upam in pričakujem, da bo eden od sklepov Glavnega zbora ZVVS, ki bo zasedal 17. maja 1998, sprejel tudi moj predlog o priznanju vojnega roka v delovno dobo in posredovan v Državni zbor Republike Slovenije. Eđen od bivših predsednikov ZDA je nekoč dejal, da sta vztrajnost in odločnost vsemogočna in tega nam v Združenju veteranov vojne za Slovenijo ne manjka. Dokazali bomo tudi v bodoče, da je temu tako.

Srečko KRIZANEC

PRAZNIČNO LETO VETERANOV VOJNE ZA SLOVENJO

Leto 1998 je za veterane vojne za Slovenijo še posebno pomembno. Spominjajo se namreč leta 1848, ko so Slovenci v tedanjem Avstrijskem cesarstvu razglasili svoj politični program, to je združitev vseh Slovencev v eno državnopravno enoto, kjer bo slovenski jezik uraden in kjer bodo v lastnem parlamentu krojili lastno prihodnost. Program Združenje Slovenije, tako na kratko označujemo te politične zahteve, resda ne govori o samostojni slovenski državi, pomeni pa začetek tistih prizadevanj, ki so do nje pripeljala. Aktivni udeleženci vojne za Slovenijo pri dokončni uresničitvi slovenskih prizadevanj, takšne cilje imajo vsi normalni narodi, nismo bili sami, gotovo pa nismo bili najmanj pomembni. Nedvomno smo eden pomembnih členov v verigi stopenj prizadevanj. Ne smemo si tajiti dejstva, da nas je bila slovenska družba pripravljena žrtvovati za dosego najvišjih narodnih ciljev. Ne glede na srečen razplet dogodkov, naših pokojnih tovarišev in tistih, ki bodo vse življenje nosili posledice vojne ne smemo nikoli pozabiti, imamo prav zato neovrgljivo pravico, da še s posebno skrbjo in pravico izražamo svoje mnenje o razmerah v državi.

Leto 1848 je evropsko leto pomladi narodov. Nemci, Italijani, Madžari, Čehi, Hrvatje, Slovaki, Romuni, Poljaki in seveda Slovenci so upali, da jim bo prineslo tako politično ureditev, da se bodo kot narodne celote lahko uspešno razvijali. Niso bili vsi na enaki stopnji razvoja. Slovenski položaj je bil še toliko bolj zapleten, ker je

večina še trpela v sponah fevdalizma. Slovenci so se morali torej osvoboditi tako v socialnem kot nacionalnem pogledu. Prvo in drugo je bilo odvisno od vsedravnega razpleta revolucije. Revolucija 1848. leta v Avstrijskem cesarstvu je odpravila tisočletno obdobje fevdalizma, za Združeno Slovenijo pa ni ustvarila izhodiščnih razmer. Toda program je bil rojen in Slovenci so mu ostali zvesti vse do leta 1991, ko smo dobili svojo državo. V stopenjsetih letih je doživljal različne razmere. Včasih se jim je zdel izredno blizu uresničitve, včasih, na primer po koncu I. svetovne vojne, ko so nas razbili med štiri države, pa neskončno daleč. Silno so ga Slovenci poudarjali v taborskem gibanju, ki je potekalo v letih 1868-1871, močno je odmeval med II. svetovno vojno. Tudi v vmesnem obdobju so številni Slovenci iskali poti za njegovo uresničitve. Ena izmed takih idej je bila tudi jugoslovanska, ki pa se je kmalu izkazala kot oddaljevanje od ciljev, ki so bili zastavljeni 1848. leta. Niso našli idealne in tudi današnja slovenska država ni popolna uresničitve političnih načrtov iz leta 1848. Še vedno imamo v zamejstvu razmeroma veliko pripadnikov slovenske manjšine. Pridružitve Evropi nam daje dodatne možnosti in samo od nas bo odvisno, ali jih bomo znali uresničiti. Slovenci smo bili v preteklosti že skoraj v brezupnem položaju. Naša razbitost med Kranjce, Štajerce, Korošce, Kranjce, Goričane, Tržačane, Istrane, Prekmurjane in Beneške Slovence je izgledala nepremagljiva ovira. Vse je kazalo,

da so mesta in velik del inteligence, "sol naroda", izgubljeni za narod. Pa vendar! Zaradi takih ljudi, kot je bil naš največji pesnik France Prešeren, koroška Slovenca Matija Majar in Andrej Eispieler in še številni drugi pred njimi in za njimi smo obstali. Ko so nas že vsi odpisali, smo se bili sposobni dvigniti in si v navezave povsem brezupnih razmerah, ko nas praktično nihče na svetu ni podpiral, izborili samostojno slovensko državo. Proti sebi smo imeli eno najmočnejših evropskih armad. Kaj je od nje ostalo? Lahko smo ponosni, da smo pomagali sesuti mit o njeni izjemni sposobnosti, če že ne nepremagljivosti. Slovenci bi lahko bili veliko bolj ponosni na svojo preteklost. Potem, ko smo desetletja gojili posebno izbrane tradicije preteklosti, naj bi naenkrat pozabili kar na vso zgodovino. Tudi leto 1848, tudi vojno za Slovenijo. Vladajoče državne strukture, z redkimi izjemami, ne marajo zgodovine. V primeru pozitivnega odnosa do nje, bi morali deliti zasluge za naše stanje z mnogimi v preteklih stoletjih. Zato poudarjajo kvečjemu njen tisti del, katerega poveljevanje jim lahko prinese nekaj tisoč volilnih glasov. Vsaka normalna država bi vsekakor praznovala 150 letnico svojega spočetja, le slovenska ne. K sreči je pri nas še kar nekaj svobodne državljanske pobude in ne moremo reči, da bo šla visoka obletnica neopazno mimo nas. Tako je še z vrsto drugih zgodovinskih dogodkov, ki se jih spominjamo v tem letu: od 130 letnice začetkov taborskega gibanja do 10 letnice pisateljske ustave in procesa proti četverici. Praznično leto veteranov vojne za Slovenijo bo, kot vse kaže, minilo brez osrednje državne obeležitve. Škoda, ker bi bila izjemna prilika, da bi praznovali vsi ne glede na

politične opredelitve. Tudi pred stopenetdesetimi leti niso bili vsi enotnih pogledov, preglasili so jih tisti, ki so bili za slovensko enotnost. Sledeče ne smemo zamerjati za monolitnost, ker ta ni normalna za človeško družbo. Koga moti 150 letnica Združene Slovenije? Kdo se boji enotnega zgodovinskega spomina večine državljanov Slovenije? Praznično leto 1998 bomo veterani vojne za Slovenijo praznovali vsak po svoje. Z grenkobo v srcu si bomo pricali v spomin, da nimamo primerne veteranske zakonodaje, da ni poskrbljeno za družine padlih v vojni za Slovenijo, poslušali bomo žalitve na naš račun in nemo strmeli v tekmovanje, kdo bo bolj omalovaževal prizadevanja za slovensko osamosvojitve. Tudi radjska oddaja V nedeljo zvečer je primerna za take aktivnosti. Ali je to normalno? Za normalne razmere gotovo ne, za nenormalne pa povsem. Zanimiva je ugotovitev, da je večina tistih, ki je proti spominjanju na leto 1848, na Združeno Slovenijo, tudi proti urejanju statusa slovenskih veteranov Slovenska država z ministrskimi položaji, diplomatskimi službami in ugodnimi visokimi službami v državni upravi nagrajuje tiste, ki so bili do zadnjega dne proti slovenski osamosvojitvi in ki so v prvih trenutkih vojne slovensko ozemlje zapustili. In ti bodo poskrbeli za spoštovanje slovenske preteklosti, za veterane vojne za Slovenijo? Če bi to storili, bi bili lastni grobarji. Ker so normalni in izražajo nenormalnost slovenske države, bo tudi naš položaj še nekaj časa nenormalen. Na nas se bodo spomnili takrat kot nekdanja Jugoslavija na borce za severno mejo: ko so praktično že skoraj vsi pomrli.

dr. Stane GRANDA

SLOVENCA - SVETOVVLJANA

Stalno nam z vseh strani dopovedujejo, da Slovenci nismo nikoli bili vojaki, ampak le hlevarji na Dunaju. Tako bi mnogi radi izničili tudi vojno za Slovenijo. Z gnusom sem prebral, kako so nekatera podjetja izoristila vojno za to, da so lahko slovenskega domoljuba odpustili in ga brcnili na cesto med brezposelne.

Kakšno zgodovino se bodo v slovenskih šolah učili naši potomci? Še o Karantaniji, prvi slovenski državi, se skoraj ne skoraj ne sme govoriti na glas. Le napol skriti Kosovci zlorabljajo karantanskega partnerja, tako, da ga povprečen Slovenec že počasi začneja instovetiti s »skinheadi« in nacisti.

Še vedno uradna Slovenija in Cerkev namerno zavajata slovenski narod s svojimi »napori«, da bi nam Vatikan dal vsaj enega svetnika, čeprav imamo Slovenci svojega svetega Domitjana. Nihče ne sme omenjati papežev Slovencev, Bržinski spomenik, prvi evropski pisani dokument v jeziku domorodcev, napisan ne v latinskem in ne v grškem jeziku, ki je potisnjen na stranski tir, zapisan v času, ko v Evropi ni bilo ne nemškega, ne italijanskega, ne angleškega jezika. V času, ko je že obstajala Združena Evropa in ko smo Slovenci s svojo Karantanijo od Verone do Dunaja bili branik zahodne kulture. Danes pa naj bi Avstriji priznavali nekakšno avstrijsko manjšino!

Tako, Slovenci smo trdoživi, o čemer naj govori tudi naslednji kratek zapis o dveh slovenskih vojaki - svetovljanih. Zgodovina ne laže-zgodovino se da le potvarjati. A kako

dolgo?

Admiral ameriške Tihomsorske flote: R-J. Zlatopur

V osebnem pismu astronautu dr. Jerryju Linengerju (tudi potomcu Slovencev-ded iz Tržiča, babica iz Radovljice), je upokojeni poveljnik ameriške Tihomsorske flote zapisal: »Vsi ameriški Slovenci smo ponosni nate, Jerry. Tudi sam sem rasel ob pripovedovanju babice, kako »greate« smo mi Slovenci. Zato me niti najmanj ne preseneča, da spet en

Ali so lahko tudi tisti s protezami do zob oboroženi?

Slovenec kroži okoli zemlje.«

Admiral Zlatopur, doma iz Clevelanda, je imel pod svojo kontrolo kot poveljnik Tihomsorske flote ne samo polovico zemeljske oble, ampak tudi 250 000 vojakov, 200 vojnih ladij in 1 544 letal. Njegovo »podjetje« je bilo vredno 188 milijard dolarjev, letno pa je samo za plače izdal okoli 5 milijard dolarjev. Pod seboj je imel kar 40 admiralov. Upokojil se je novembra 96, po uspešni karieri, ko je bil med drugim vodja zračne flote v Vjetnamu, poveljnik Rangerjev v Zalivski vojni in načelnik osebja ameriške mornarice.

Sokolovski Vasilij Damičovič, heroj in maršal SSSR, načelnik General štaba, namestnik obrambnega ministra

Čeprav iz razumljivih vzrokov uradni ruski viri navajajo, da se je Sokolovski rodil leta 1892 v vasici Koziški na območju današnje Belorusije, govore arhivi generala W. Canarisa, vodje nacistične obveščevalne službe drugače. Sokolovski je bil slovenski oficir avstro-ogrsko vojske. Bil je rojen v

Mariboru, kar so pričali tudi mnogi njegovi štajerski sobojniki.

Kot oficir se je med drugim boril na Soški fronti, nato pa bil zajet na Vzhodni fronti in leta 1918 prestopil na stran boljševikov. Njegova kariera je bila bliskovita in se zdi danes skoraj neverjetna. V II. svetovni vojni je bil načelnik štaba, glavni poveljnik Zahodne fronte, poveljnik ruske armade v Nemčiji itd.. Za svoje zasluge je bil odlikovan med drugim s 7-mi odlikovanji Lenina in bil eden od redkih

maršalov.

Najbolj pa je Sokolovskij v svetu znan po svoji knjigi z naslovom Vojna doktrina, ki je po II. svetovni vojni teoretično utemeljila princip hladne vojne kot spopad dveh ideologij in spada med obvezno literaturo in vseh svetovnih vojnih akademijah.

dr. Joško ŠAVLI

VETERANOV DOPISNIK

MOJE AKTIVNO SODELOVANJE V OSAMOSVOJITVENI VOJNI

(nadaljevanje iz Veterana št. 4)

Ker sva bila z ženo "dedek in babica servis" se 26. junja nisva mogla osebno udeležiti velikega dogodka proglašitve novo nastajajoče, samostojne države Slovenije, ki se je s fanfarami, vojaškimi častmi in velikim ognjemtom pripravljala pred skupščino v Ljubljani.

Zato smo tisti večer zelo zgodaj povečerjali, hčerka je z

Nekateri bi očitno radi prikazali osamosvojitveno vojno zgolj kot učenje v obliki dopolnilnega pouka.

možem odšla na slovesno prireditev, malo vnukinjo smo zgodaj odnesli v posteljo, midva z ženo pa sva sedla k televizorju.

Pozorno sva spremljala celoten program in na koncu oba ugotovila, da imava od sreče solzne oči. Velikokrat sem se pozneje vprašal, koliko Slovencev je v tem trenutku jokalo od sreče in trepetalo v bojazni, kaj nam bodo prinesli naslednji dnevi. Tisti večer sva dolgo bedela pred televizorjem in se pogovarjala o pravkar končanem prenosu slovesnosti in ustoličenju slovenske samostojnosti.

Žena me je zaskrbljena vprašala: "Ti, kaj misliš, kako bo na dogodke odreagirala Beograd in JLA?" Jaz sem ji odgov-

oril: "Ne obremenjuj se žena, odgovor bo kmalu prišel!". Ker sem bil poslan na zavod za zaposlovanje in nisem hodil v službo, sem do pozno v noč gledal televizor, zato sem zjutraj vedno "malo potegnil". Tisto jutro pa me je žena zbudila rekoč: "Tone, ali slišiš hrumenje tankov?", ves nejevolen zaradi kratkega spanca, sem ji kar malo jezen odbrusil: "Daj, daj žena, ti pa ravno veš kakšen hrup

V sleherni vojni se pokaze, da so eni predani, drugi pa prodani.

delajo tanki!" in ko je ona vztrajala pri svojem, sem le vstal iz postelje in šel ves kremežljiv pogledati na balkon, kaj se dogaja zunaj in glej ga hudiča, res so se iz smeri Toškega čela po Kamnogoriški cesti vozili tanki v smeri Celovške ceste.

Ko tako gledam tanke in premišlujem o tem, da JLA res ni izgubljala veliko časa, da "zaščiti državne meje", pozvoni telefon in predsednik KS me obvesti, da so ga klicali iz občine, naj pride takoj v KS, ker bo kurir prinesel pozive, zato me je poprosil, če mu lahko pridem pomagati, da bova aktivirala našo kurirsko službo.

Samo toliko sem počakal, da je zadnji tank odpeljal mimo, nato sem preko iste ceste zdrvel v KS. Predsednik me je prosil, naj mu pomagam poklicati kurirje, da bodo raznosili pozive za pripadnike rezervne sestave, ki živijo na našem terenu.

Ko je občinski kurir prinesel okoli 25 pozivov sem jih pričel zlagati po smeroh, po katerih jih bodo kurirji raznosili in glej ga spaka, med šopom, ki sem ga držal v roki je bil tudi moj poziv.

Pokličem predsednika, ki je v drugi sobi z nekom govoril po telefonu in mu rečem: " Marjan, žal mi je, vendar te moram zapustiti." Predsednik me je ves užaljen vprašal, če ga mislim v tako težkem trenutku pustiti na cedilu.

Pokazal sem mu svoj poziv in dejal, da moram čimprej na mobilizacijsko zbirališče svoje enote.

Stekel sem domov, se napol oblekel v vojaško uniformo, zgrabil nahrbtnik in prosil ženo, da me pelje na mobilizacijsko zbirališče.

Ko sva zavila na Celovško cesto sva šele dejansko ugotovila, da se po cesti zaradi blokad ne da voziti.

Izstopil sem iz vozila in se peš napotil naprej. Po nekaj sto metrih me je zaustavil policist in od mene zahteval dokumente rekoč: " Kam si pa ti namenjen? ". Vprašanje me je prvi trenutek precej zmedlo, ko sem pa zajel sapo sem z jezrnim tonom odgovoril: " Kaj sprašuješ neumnosti, saj ves, da se je pričela vojna! "

Na mobilizacijsko mesto sem prišel med prvimi in po prihodu mojega poveljnika odreda ter operativnega častnika, smo takoj pričeli izvajati prve ukrepe za zavarovanje mobilizacijskega zbirališča in sprejem ljudi ter vozil, ki so bila tudi vpoklicana.

Ker oborožitve še ni bilo na MZ, sva se s poveljnikom Branetom dogovorila, da kot častnik za varnostne zadeve z dvema pripadnikoma in voznikom Ljubljane poskušam skozi blokade priti na drugo stran Ljubljane, kjer smo imeli v skladišču spravljene nekaj orožja. Dobil sem 6 nemških šmajserjev, 720 nabojev in nekaj pištol, vse to smo skozi goste cestne zapore in prevrnjena vozila končno dostavili našim stražarjem na mobilizacijsko zbirališče enote.

To in nekaj deset pušk (mauseric) je bilo naša začetna oborožitev. Odred je bil ob 18,00 uri popolnjen z 105 pripadniki rezervne sestave TO in nekaj prostovoljci.

Napetost je rasla iz ure v uro, informacije so v poveljstvo prihajale prepočasi in z zamudo. Ker smo se hitro organizirali in zavarovali ter razporedili naše enote na položaje, sem že popoldan dobil sporočilo, da so naši fantje iz 1. čete prišli sunljivo moško osebo, ki je v gozdu za njihovimi položaji "nabirala borovnice".

Osumljenca za katerega sem ugotovil, da je bil rojen v Novi Gradiški, sem varnostno "obdelal" in po zaslišanju predal policistom v nadaljnjo obravnavo.

Končno smo dobili prvo pošiljko pravega orožja PAP in AP domače proizvodnje, pa tudi Nt topove in MM-82 mm.

Kar strmel sem, kako je fantom raslo samozaupanje in njihova pripravljenost za boj. Čeprav je bilo poveljstvo odreda organizirano v prostorih KS, nad gostinjskim lokalom, nismo imeli pretiranega dela s pijančevanjem.

Naši fantje so s kap in uniform takoj, ko so se malo organizirali, pometali vse zvezde, čine in druge oznake, ki so jih spominjale na JA. Osebnost sem protestiral rekoč: " Kakšna vojska pa smo, če bomo hodili na okoli brez činov in ustreznih oznak, ki so potrebne po mednarodnem

V vojni je bolj kot straniarska barva pomembna varovalna barva.

vojaškem in vojnem pravu! ". Zato smo se na sestanku našega poveljstva dogovorili, da pošljemo kurirja na občinski štab TO in zahteva slovensko zastavo in trak v obliki slovenske trobojnice, ki smo si ga nato priperjali na uniforme namesto činov in oznak.

Tone JAN

(se nadaljuje)

MITJA ŠIRCELJ- PREŠERNOV NAGRAJENEC

Veteran Miran ŠIRCELJ, 27-letni diplomat strojništva, doma iz Doljnega Zemuna, veteran Notranjske pokrajine, je 6. februarja prejel Prešernovo nagrado ljubljanske univerze.

Jurija larsko leto je diplomiral na Fakulteti za stojnštvo v Ljubljani, nato pa začel širiti svoja znanja diplomske naloge in analiziral učinke laserskega kaljenja oz. pretaljevanja na površinski sloj nodularne litine, ki so zaradi mehanskih lastnosti, dobre livnosti, odpornosti na obrabo zelo razširjene v industriji.

Štiri mesece je s sodelavcem prof. Dr. Janezom Grumom teoretično in eksperimentalno pri različnih obdelovalnih pogojih raziskoval vplive laserskega utnjevanja oz. hitrega segrevanja in ohlajevanja na spremembo strukture, mikrotrdote in zaostalih napetosti površinskega sloja oz. litine z izboljšanimi lastnostmi. Ugotovil je, da površina obdelovanca, po laserskem pretaljevanju, postane ena izmed obetavnih, avtomatiziranih, čistih in natančnih tehnik obdelovanja materialov precej bolj odporna na obrabo in korozijo. Lasersko pretaljevanje torej vpliva le na površino, tako, da je bistvena prednost laserskega utnjevanja površinskega sloja v izjemno homogeni mikrostrukturi v pretajenem sloju. Izsledki njegove raziskave so nadvse pripravi za oplemenitenje odmičnih gredi, različnih vrst zobnikov, valjev, matric za rezanje navoljev...torej povsod tam, kjer se zaradi obrabe zahteva trdnost površine.

Čestitamo Mitja!

L. Pajnič

EKSKURZJA

Odbor Veteranov vojne za Slovenije ZVVS Lukovica je v soboto, 4. aprila v okviru Območnega združenja organizirala ekskurzijo oziroma ogled prvotne muzejske zbirke iz II. svetovne vojne in Tehničnega muzeja v Bistrici, hkraten namen ekskurzije pa je bil tudi medsebojno druženje članov posameznih odborov ZVVS iz Domžal, Mengša, Lukovice, Moravč in nekaterih povabljenih gostov, ki so se tudi že v preteklosti odzvali vabilu veteranov. Potovanje se je pričelo v Spodnjih lokah od koder nas je avtobus popeljal v Ljubljano, tam pa smo se najprej ustavili na Štembalovi ulici, kjer nas je, na naše presenečenje, s slovensko trobojnico in v veteranski svečani obleki pričakal G. Andrej Jamnik-lastnik muzejske zbirke oz. zbiralec vojaških starin in seveda tudi član naše organizacije. V muzeju, ki je zaradi svoje vrednosti in redkih

ekspozatov pod jurisdikcijo ljubljanskega Mestnega Muzeja, nam je g. Jamnik, sicer svobodni umetnik, predstavil razstavljeno zbirko vojaške opreme in orožja iz II. svetovne vojne.

Po ogledu muzeja pa smo se odpravili na Zaplano pri Vrhniki, kjer smo v prijetnem druženju izmenjali ideje in načrte o nadaljnjem delu, predvsem pa smo spregovorili o izdaji knjižice ali brošure o razvoju, usposabljanju in delovanju TO v Sloveniji s poudarkom v domžalski občini. Po kosilu smo se odpeljali še v Tehnični muzej v Bistro, kjer izjemen vtis na obiskovalca pusti že urejena zunanost in notranost muzeja, saj je bil pred dvajsetimi-tridesetimi leti precej zanemarjen. Izredno privlačna in zanimiva je

ogrsko vojske ter italijanske vojske, so zbiralci, ki ohranjajo kulturno dediščino in zgodovino Slovencev, ki so se borili na Soški fronti. Tudi sam sem z udeležbo v

Na sliki: Vojaške uniforme skozi čas

Foto: A.J.

veteranski uniformi ZVVS želel izkazati osebno globoko spoštovanje do padlih rojakov, ki niso dočakali - svoje skrite želje - svojo res samo »Deželo Kranjsko«.

Obiskovalce in najvjujnerje skupine popeljejo po utrdbah in rovih iz I. svetovne vojne, na koncu pa uprizore čisto »ta pravo« bitko med vojaki Avstro-Ogrske in Italije, ki pa se konča s prijetnim povabilom na osvežitev in porcijo vojaškega golaža iz kotla.

Kljub grenkemu priokusu, ki ga je ustvaril nedavni potres v teh krajih, pa je dan minil v prijetnem druženju pod svobodnim slovenskim soncem. Prav posebno pozornost je ustvarila naša veteranska svečana obleka, ki je bila deležna vsega spoštovanja ter odobravanja, največ zanimanja pa je pritegnil veteranski nož, ki sem ga sam izdelal kot prototip in oz. idejni osnutek iz bajoneta M-48, in ga je vsak zbiralec želel kar takoj imeti.

Veterani, tudi Vi vabljeni v imenu društva »1313« na ogled trdnjave Kluže in terena Soške fronte, kraja »spomina in opomina«.

Andrej JAMNIK

Očitno bo potrebno usposobiti strokovne prevajalce, da nam bodo znali politične misli prevesti v vojaški jezik.

bila, vsaj zame, lovska zbirka.

Izlet oz. ekskurzija je minila v prijetnem in prijateljskem vzdušju, razšli smo se polni vtisov in v pričakovanju ponovnega snajdenja.

Darko Erhart
Predsednik ZVVS Domžale

SREČANJE ZBIRALCEV VOJAŠKIH STARIN

V nedeljo, 10. maja je na Bovcu v organizaciji društva »1313«, ki nosi ime po znameniti koti, na kateri so potekali hudi boji v I. svetovni vojni, potekalo tradicionalno vsakoletno srečanje zbiralcev starih oz. vojaških predmetov iz I. in II. svetovne vojne in osamosvojitvene vojne za Slovenijo 91. Srečanja se je v svečani veteranski uniformi ZVVS udeležil tudi naš član Andrej Jamnik iz Ljubljane (na sliki desno).

Prestavniki društva »1313« so bili oblečeni v uniforme avstro-

Na vojaškem polju se je dobro posluževati hoje okrog vrele kaše. Vsaj dokler se ta malo ne ohladi.

ZAHVALA

Ob uri obupa, ko je bila moja žena ukleščena v jekleno pločevino v prometni nesreči pri Ivančni Gorici, so med prvimi na pomoč priskočili mladi veterani vojne za Slovenijo - vojaki I. bataljona gorske brigade iz Bohinjske bele in stotnik Anton VAROŠ. Iskreno se ji zahvaljujem za njihovo nesebično pomoč.

Ferdo ZUPANČIČ, Ljubljana

MERKUR®

MERKUR - trgovina in storitve, d. d., Koroška cesta 1, KRANJ

MERKUR, d. d., je največje slovensko trgovsko podjetje s tehničnim blagom. S svojo dejavnostjo povezujemo izdelovalce tehničnih izdelkov s kupci v industriji, obrti in v gospodinjstvih. Kupcem na drobno smo širok izbor izdelkov za dom, gospodinjstvo in prosti čas približali v 28 sodobno opremljenih Merkurjevih trgovskih centrih in specializiranih prodajalnah, v franšiznih prodajalnah ter v prodajalnah Novotehne in Soče po vsej Sloveniji. S kupci gojimo pristne medčloveške odnose, ki temeljijo na zaupanju. Zato vsako sodelovanje z njimi pospremimo z geslom...

...z zaupanjem do uspeha.

LITERARNI KOTIČEK

SVOBODEN SEM

Ideja, želja po samostojnosti, zares svoji državi, je stoletja prehajala v roda v rod slovenskega naroda in čeprav je bila dvakrat, po I. in II. svetovni vojni takorekoč na dlani, je Slovincem spolzela skozi prste.

Desetletja zaprta v prsih, je leta 1990 na plebiscitu, zopet privrela na dan z odločnim DA, ZA SAMOSTOJNOST. Svoje odločnost pa smo dokončno potrdili 26. Junija naslednje leto, v borbi, kakor David proti Golijatu.

S temeljitimi pripravami predvsem med obema pomnikoma, enotnostjo naroda, povezanostjo medijev, družbenih, političnih ter drugih organizacij družbe, policije in ma-

neverske strukture TO, smo s hitrimi, usmerjenimi in učinkovitim delovanjem, v desetih dneh, z majhnimi žrtvami spravili na kolena po moči takrat tretjo vojaško silo v Evropi.

Trenutno prebujanje narodne pripadnosti Slovenskega naroda pred plebiscitom, enotnost v težkih trenutkih odločitev poleti leta 1991, so bili edinstveni v zgodovini našega naroda. Prav to so utrinki, SVOBODA pa je dediščina, katero bo naša generacija zapustila naslednjim rodovom.

Mnogo borb okrutnih,
bil sem v življenju,
kri pil svoje sem toploto,
padel, obležal,
vendar nikdar, nikdar,
nisem obležal.
Sedaj letim z vetrom,
danes Domovina sem svoboden.

Zadnja borba vojaka, je borba s samim sabo,
kajti predstavlja pot k spoznanju, da je
najvažnejše tisto, kar izhaja iz človeka samega,
katerega pravo bitje mora biti svoboda.

Apel dolžnosti,
v krvi, kri prednikov
stoletna želja naroda,
v srcu ljubezen do domovine,
iz prsi bojni krik privre.

Darko Erhart

Za Slovenijo junija, 1991

Moč, v roki stiskam meč.
Naj ga ovenčam s slavo, častjo,
vendar kako?
Naj zasekam z njim v mehko meso,
ali naj ga dvignem visoko v nebo,
da žari v soncu, kot svetilnik, luč,
za izgubljene duše, izgubljene v temi.
V meni divjajo viharji dilem, razdvojenost.
Prizadeli so me, ranili,
kot stekli psi raztrgali prijatelje,
družino so pobili.
Kaj naj storim, naj kot oni morim?
Ne, ker nisem zver!
Vzdignem meč, naj v soncu žari,
naj kaže pot iz teme, ker nisem zver,
sem Božja popolnost, z vestjo in dušo,
ker sem ČLOVEK.

Prijatelj me vpraša:

»Zakaj mora vedno nekdo umreti, ko se razvnamejo
strasti, predno se ljudje pobotajo?«

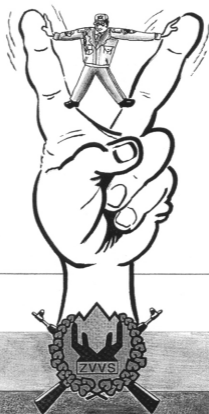
»Zato, ker vedno znova pozabljamo, da je treba zemljo
opajati s svojim znojem, ne s krvjo, ter častiti nebo, ne s
človeškimi dušami, temveč z ljubeznijo.

Šele takrat, ko se ljudje zavemo tega, s skupnim delom in
osebnom odrekanjem postanemo prijatelji. Takrat smo

sposobni združiti nebo in zemljo v BOŽJO POPOLNOST in
takrat nam bo domovina, Slovenija, kakor plodna njiva,
bogato obrodila.

Kajti le kot enotnemu in ponosnemu narodu, nam bodo
odprta vrata v svet.«

Darko ERHART

Obesek za ključe
cena: 800,00 SIT

Kravatna zaponka in
manšetni gumbi
cena: 2.000,00 SIT

Znak ZVVS
cena: 1.000,00 SIT

Zlat prstan ZVVS
cena: 20.000,00 SIT

Hlačni pas z zaponko ZVVS
cena: 2.800,00 SIT